

Lapin tietojohdaminen – Datasta tieto ja tiedosta hyötyä

LAPIN SAIRAANHOITOPIIRI
LAPLAND HOSPITAL DISTRICT

LAPIN KAIPA

kiwa
FINLAND
ISO 13485

Tietojohdaminen

tiedon johtaminen , tiedolla johtaminen,
tiedonhallinnata, tietovirrat,
tietämyksenhallinta, liiketoimintatiedon
hallinta, tietoperustainen arvonluonti

tietojärjestelmät, tietohallinto, aineeton
pääoma, osaamisen johtaminen jne.

Kuva Pixabay

- Tietojohtaminen
  - Tiedon johtamista että tiedolla johtamista
  - Tiedon johtaminen perusta sille että tiedolla johtaminen on laadukasta
- Tiedon johtamisen keskeisessä roolissa esim. tietojärjestelmät tai dataa keräävät sensorit integroituina laitteisiin ja tulevaisuudessa esim. potilaisiin?, RFID tekniikka
- Tieto ei muutu toiminnaksi ilman ihmisiä

45	J45.0	J45.0 Pääas.allerginen astma
72	S72.0	S72.0 Reisiluun kaulan murtuma

Objektiivinen

Subjektiiinen

Mukaihen
Tietohierarkia - Malli Nylander, Nenonen

- On kyettävä tunnistamaan tarpeita ja ongelmia mihin tietoa tarvitsemme
- Näin muodostuu asianmukaiset kysymykset mihin tiedolla johtamisella vastataan
- Datasta tuotetaan arvoa sekä tietovarantoja ja –virtoja hallitaan
- Tieto muuttuu osaksi toimintaa

Tietojohtaminen LSHP

"Toteutamme tietopalvelua asiakaslähtöisesti, oikeaan aikaan ja tarkoituksenmukaisilla menetelmillä"

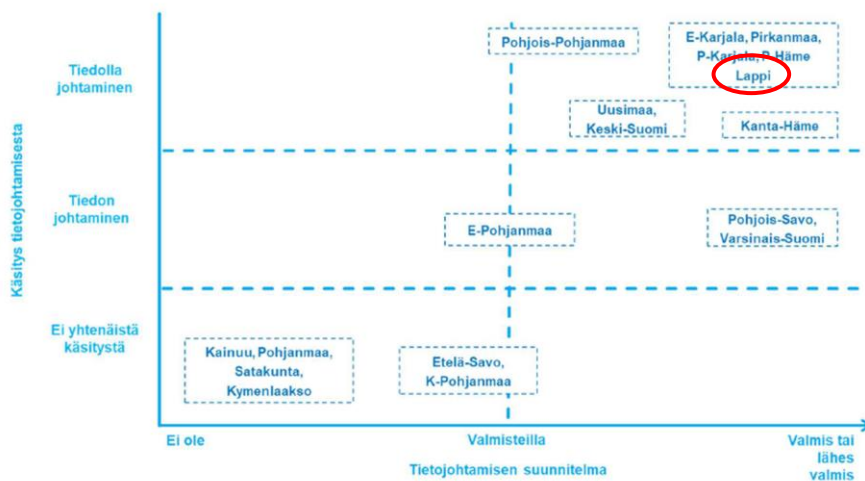

Mikä olikaan KURSUT-projekti ?

- Toteutetussa KURSUT- projektissa (1.3.2014 – 31.8.2018) oli tehtävänä laaditun suunnitelman mukaisesti
  1. aikaisemmin käytössä olleiden raportointijärjestelmien korvaaminen
  2. teknisen toimintaympäristön kehittäminen
  3. raportoinnin ja tiedolla johtamisen käytäntöjen kehittäminen
  4. raportoinnin uusien työkalujen ja menetelmien kehittäminen
- Lapin sairaanhoitopiirissä suunniteltu ja käyttöön otettu kokonaisratkaisu koostuu DW-tietovarannosta, raportointisovelluksista ja -portaalista, rajapinnoista ja integraatioista sekä muutoksenhaallinnasta että toimintamalleista.
- Projektin myötä voidaan todeta, että Lapin sairaanhoitopiirin osaamisen taso ja määrä raportoinnista sekä tietojohdamisesta on kansallisestikin mitattuna merkittävällä tasolla

Tilannekuva käsityksestä tietojohdamisesta sekä tietojohdamisen suunnitelmien valmiusasteesta syksyllä 2018

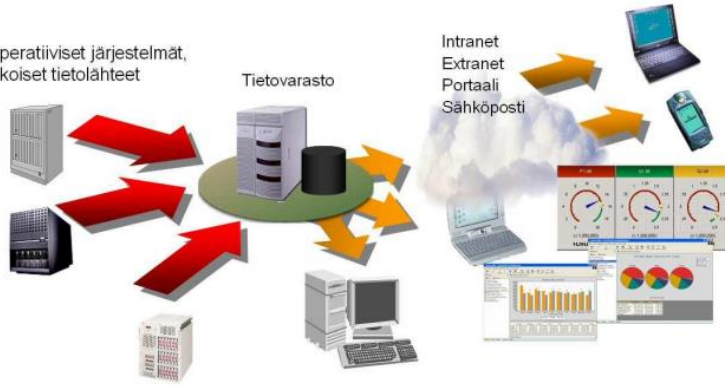
Lähteet: Tulevaisuuden tietojohdaminen maakunnissa väliraportti 26.10.2018 Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta

Kehitetty ja toteutettu kokonaisuus

Operatiiviset järjestelmät, ulkoiset tietolähteet

Tietovarasto

Intranet
Extranet
Portaali
Sähköposti

Kairan etusivunäkymät antavat mahdollisuuden päivittäiseen tiedolla johtamiseen

Tiedot päivitetty

Vuodepaikkojen käyttöaste (varattu/vuoteiden lkm)

31/34	4 CCU	55/62	7 vauvaa	6/12	23/20	10/14	15/19
2101	2102	2201	2301	2303	2401	2771	2802

Käyntien varausmäärä resurssittain

Yksikkö	Varausresurssi	Lkm
2101	5 A tulevat	2
2102	Soittoaika	8
2201		4
2301		19
2303		3
2401		1
2771		4
2802		2

Hoitoisuusluokitus

Yksikkö	5	4	3	2
2101	22%	67%	11%	
2102	22%	65%	12%	
2201	32%	67%	17%	
2301	33%	38%	17%	
2303	75%	25%		
2401	75%	19%		
2771	33%	40%	27%	
2802	28%	67%		

Hoitoisuus per hoitaja

Yksikkö	ETIETÖJÄ	ETIETÖJÄ	ETIETÖJÄ	ETIETÖJÄ
2101				
2102				
2201				
2301				
2303				
2401				
2771				
2802				

Toimenpiteistä saapuvat

Yksikkö	Erikoisala	Lähte	Diagnoosi	TMP lkm	ASA 1	ASA 2	ASA 3
3001	Ortopedia	M17.0 - Kämmenten kalvojänt.fibromatoos	M16.0 - Prim.mol lonkkien nivelrikko	1	1	0	0
			M17.0 - Prim.mol polvien nivelrikko	2	0	1	1
			M17.1 - Muu prim.polven nivelrikko	1	1	0	0
			M19.0 - Muu nivel, prim.nivelrikko	1	1	0	0
			M20.1 - (Hankinnainen) valvaiseutuu	1	0	1	0
Plastiikkakirurgia	T84.0 - Endoprot.aih.mekaan.komplikaat		1	0	1	0	
			2	0	1	0	
Suu- ja leukakirurg	N40 - Hyperplasia prostatae		1	0	1	0	
			1	0	1	0	

Päivystyksen tilanne

Erikoisala	Alkuddiagnoosi	TRIAGE	Lkm
Medisiininen	Kotona pärjäämättömyys	C	1
		C	1
		D	1
Operatiivinen	Yleisiääketiede	C	1
		C	1
		E	1
		E	9

POLIKLINIKKA-näkymään >>

HAIPRO

0 tapahtumaa -> Lisätietoja

YKSIKKÖ	Lkm
2101 OSASTO 5A	0
2102 OSASTO 5B	0
2201 KIRURGIAN VUODEOSASTO 4	4
2301 OSASTO 6B, SYNNYTYSVUODEOSASTO	0
2303 OSASTO 6A, NAISTENTAITIEN VOS	0
2401 LASTENTAITIEN VUODEOSASTO	0
2771 NEUROLOGIAN OSASTO 3A	0
2802 KEUHKOIRAUKSIEN OS 3B	0

Kaira-raportit ja analytiikka suunnittelun ja strategisen johtamisen tukena

- Kairan raportit ja analytiikka antavat mahdollisuuden suunnitteluun ja tiedolla johtamiseen pidemmällä ajalla
- Esimerkiksi:
  - Tietojen vertailu
  - Tietopyynnöt
  - Toiminnan raportointia eri näkökulmista
- Säästää aikaa - Itsenäinen tiedonhaku mahdollista!

Kirjaaminen vaikuttaa siihen, miten organisaatiosi ja työsi näkyvät!

12.3.2019

Jokaisella kirjauksella - tai sen puuttumisella - on iso merkitys.

<https://thl.fi/fi/web/sote-uudistus/-/kirjaaminen-vaikuttaa-siihen-miten-organisaatiosi-ja-tyosi-nakyvat->

Kirjaaminen

- Kirjaamisen merkitys tiedon laadussa -> tuotettu tieto on kirjaamisen mukaista
- Miten esim. toimenpiteet on kirjattu -> rakenteinen kirjaaminen
  - Tiedon rakenteisuus tehostaa tiedon koneellista käsittelyä ja tiedon vaihtamista eri organisaatioiden ja järjestelmien välillä
    - Esim. Työkykytietoa kirjataan runsaasti potilaskertomuksiin, pääosin vapaamuotoisesti
- Hyötyy ammattilaiset, sosiaali- ja terveydenhuolto ja kansalaiset
- Hyödyt toisiokäytössä
- Hyöty taloudenjohtamisessa (resurssit)

Laadutonta ja reikäistä dataa on vaikea muuttaa päätöksenteon pohjaksi
kelpaavaksi relevantiksi tiedoksi. Datan laatu on a ja o

Lapin Kansa 29.4.2019

Datasta hyötyä

Johanna Kunnari, projektisuunnittelija
th/sh, MSc Health Economics
Pohtimolampi 5/2019

LAPIN SAIRAANHOITOPIIRI
LAPLAND HOSPITAL DISTRICT

LAPIN KAIRA

”Informaation määrän järkevä hallitseminen edellyttää kykyä analysoida tietoa nopeasti ja tehokkaasti. Tarjotusta informaatiosta pitäisi erottaa tieteelliseen näyttöön perustuvat havainnot (data), jotka sitten ymmärryksen kautta muuttuvat tietämykseksi (knowledge).”

Uhari, Nieminen, 2014, Epidemiologia & Biostatistiikka

Mitä Nyt?

- LapTI-projekti; alueellinen ratkaisu
- LSHP:n tuottavuusohjelman toimenpiteet
- PRODACAPO:n laajennusosien käyttöönotot; Region, Planning, GIS & Costing
- Uusi palvelinympäristö (2M-IT)
- Uuden BI-tuotteen pilotointi (Qlik)
- Yksiköistä ja alueelta tuleviin tarpeisiin vastaaminen ja asiantuntijatyö (tietopyynnöt, analytiikka & vaikuttavuuden arviointi etc)
- Kairaan liittyvä jatkuva kehitystyö ja koulutus
- etc

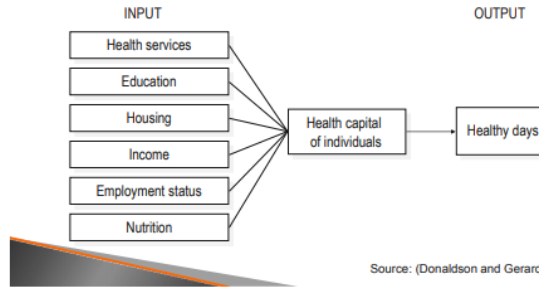

Vaikuttavuus ja Tulevaisuuteen katsova päätöksenteko

- Dynaamista ja interaktiivista datan hyödyntämistä
  - Deskriptiivinen analytiikka
  - Prediktiivinen analytiikka
  - Retrospektisestä raportoinnista ennakkointiin
- Patient Reported Outcomes? Yksilön kokema terveyshyöty (geneeriset & tautispesifit mittarit)

Grossman model of inputs to and outputs from health

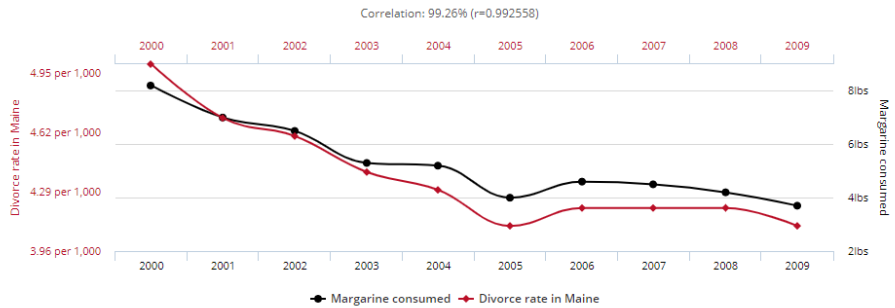

→ tarvitaan laajaa asiantuntemusta eri substansseilta; esim. voi olla niin, että mikä tilastollisesti merkitsevää ei kliinisesti merkittävää

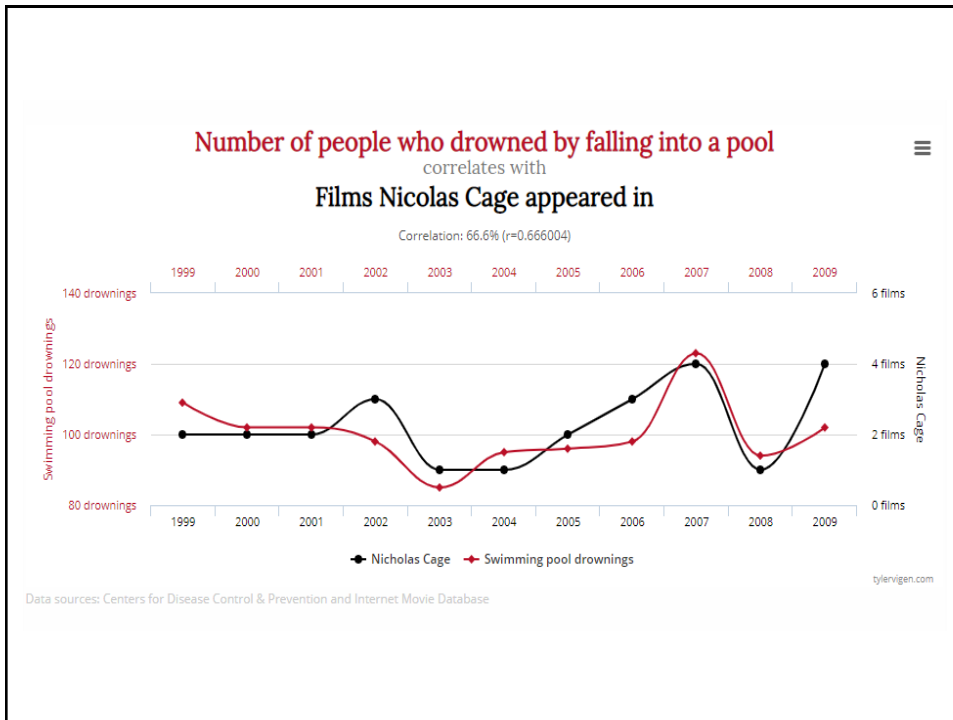
Korrelaation ymmärrys

Divorce rate in Maine correlates with Per capita consumption of margarine

Data sources: National Vital Statistics Reports and U.S. Department of Agriculture

tylervigen.com

Lopuksi

- Millainen vaikutus Sote-palvelujärjestelmän syvemmillä integraatiolla olisi datan hyödyntämismahdollisuuksiin sekä alueelliseen tieto- ja tiedolla johtamiseen? Non-Sote-tiedon liittäminen & hyödyntäminen?
- Kehittämällä vain organisatorista tehokkuutta saatetaan keskittyä "väärin" asioihin → yksilön ja väestön tarpeet ja saavutettu hyöty (terveys- ja hyvinvointihyöty) huomioitava
- Millä tavalla vaikuttavuustietoa käytetään päätöksenteon ja resurssien kohdentamisen tukena ja/tai perusteena?
- Laskentatoimen kehittäminen & kustannustiedon yhdistäminen prosessi- ja vaikuttavuustietoon

- Tietojohdamisen alueellinen seminaari kesäkuun 11.pvä – Lämpimästi Tervetuloa!

Kiitos!!!

Lähteet:

- <https://datatekeehyvaa.fi/blogit-ja-tarinat/>
- <https://thl.fi/fi/web/tiedonhallinta-sosiaali-ja-terveysalalla/ohjeet-ja-soveltaminen/rakenteinen-kirjaaminen-sosiaali-ja-terveydenhuollossa>
- Väitöskirja 2019 Työkykytieto käyttöön :työkykytietojen kansallisesti yhtenäinen tietomalli terveydenhuollon potilaskertomuksessa ” Nissinen, Sariltä-Suomen yliopisto, 2019 Yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tiedekunta / Sosiaali- ja terveysjohtamisen laitos
- <https://thl.fi/fi/web/tiedonhallinta-sosiaali-ja-terveysalalla/ohjeet-ja-soveltaminen/rakenteinen-kirjaaminen-sosiaali-ja-terveydenhuollossa>
- Väitöskirja 2019 Työkykytieto käyttöön :työkykytietojen kansallisesti yhtenäinen tietomalli terveydenhuollon potilaskertomuksessa ” Nissinen, Sariltä-Suomen yliopisto, 2019 Yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tiedekunta / Sosiaali- ja terveysjohtamisen laitos